

Programy i projekty badawczo-rozwojowe oraz inwestycje współfinansowane ze środków strukturalnych (działanie 1.4 SPO-WKP)

Działanie 1.4 Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką

Działanie 1.4 jest jednym z działań realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw Priorytetu 1 Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności poprzez wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu.

Celem jest poprawa konkurencyjności gospodarki poprzez podnoszenie poziomu innowacyjności przedsiębiorstw, w tym zwiększenie transferu nowoczesnych rozwiązań technologicznych, produktowych oraz organizacyjnych do gospodarki i instytucji.

Projekty w ramach działania 1.4 są realizowane na terenie całego kraju. Wspomagane są projekty, których celem jest poprawa pozycji konkurencyjnej polskiego przemysłu obejmujące badania stosowane i prace rozwojowe wyłącznie w zakresie badań przemysłowych i przedkonkurencyjnych, podejmowane przez przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw samodzielnie lub we współpracy z instytucjami B+R.

W ramach działania wzmocniana jest sfera instytucji naukowych współpracujących z gospodarką. Osiągnięte to jest dzięki dofinansowaniu instytucji naukowych, które działają na rzecz rozwoju technologii (Centra Zaawansowanych Technologii oraz Centra Doskonałości) w priorytetowych dla polskiej gospodarki dziedzinach, budowie laboratoriów naukowo-badawczych oraz ich wyposażeniu w aparaturę naukową, a także wspieraniu badań stosowanych i prac rozwojowych ukierunkowanych na rozwój nowych technologii dla sektora produkcyjnego i usługowego.

Kolejnym obszarem wsparcia objęte są podmioty, realizujące projekty badawcze i celowe wspomagające tworzenie strategii rozwoju gospodarczego w oparciu o rozwój nauki i nowych technologii zarówno na poziomie makro- jak i mikro-gospodarczym przy wykorzystaniu metod foresightu.

Działanie 1.4 jest zgodne ze Strategią Lizbońską UE i tworzeniem Europejskiej Przestrzeni Badawczej, a także tworzy warunki sprzyjające rozwojowi gospodarki opartej na wiedzy.

Wsparcie ze środków publicznych w ramach działania ma charakter wsparcia finansowego dla projektów celowych, wyłącznie w zakresie badań przemysłowych i przedkonkurencyjnych oraz wsparcia finansowego na inwestycje.

Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja całości lub części wydatków kwalifikowanych poniesionych w wyniku realizacji projektu.

Dofinansowanie projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej odbywało się na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 2,3 i 4 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki oraz Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw będącego załącznikiem do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006 (Dz.U. 2004 nr 197 poz. 2023).

W ustawie budżetowej na współfinansowanie działania 1.4 ze środków budżetowych (1/4 wkładu) zaplanowano kwotę w łącznej wysokości **38.000.000 zł**, co stanowi 1,31 % środków na naukę, z tego:

- w rozdziale 73001 § 4309 programy i projekty badawczo-rozwojowe współfinansowane ze środków strukturalnych w dziedzinie nauk przyrodniczych 5.000.000 zł
- w rozdziale 73002 § 4309 programy i projekty badawczo-rozwojowe współfinansowane ze środków strukturalnych w dziedzinie nauk technicznych 15.000.000 zł
- w rozdziale 73005 § 6229 inwestycje współfinansowane ze środków strukturalnych 18.000.000 zł

Minister Edukacji i Nauki decyzją Nr 21/W1/2005 z dnia 13 grudnia 2005 r. zmniejszył powyższą kwotę o **35.149.133 zł** i ustalił ostatecznie kwotę na to działanie w wysokości **2.850.867 zł (Tablica Nr 1.1)**, z tego:

- w rozdziale 73001 § 4309 0 zł
- w rozdziale 73002 § 4309 31.863 zł
- w rozdziale 73005 § 6229 2.819.004 zł

W 2005 r. na działanie 1.4 wydatkowano środki w wysokości **2.850.867 zł** tj. 100 % planu po zmianach, z tego **2.819.004 zł** na inwestycje współfinansowane z funduszy strukturalnych (**Tablica Nr 1.1**).

Niewykonanie wydatków do wysokości środków zaplanowanych w ustawie budżetowej wyniknęło z opóźnień w tworzeniu podstaw instytucjonalno-proceduralnych absorpcji środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na szczeblu instytucji zarządzającej oraz niewpłynięcia odpowiedniej liczby wniosków o dofinansowanie.

Całkowita kwota wydatków na działanie 1.4 tj. w wysokości **2.850.867 zł** została zgłoszona a następnie wykazana w załączniku nr 3 do rozporządzenia RM z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2005 r. nie wygasają z wpływem roku budżetowego (Dz. U. Nr 245, poz. 2082).

Programy i projekty badawczo rozwojowe współfinansowane ze środków strukturalnych

W 2005 r. dofinansowanie działania 1.4 SPO–WKP w ramach programów i projektów badawczo-rozwojowych realizowane było tylko w dziedzinie nauk technicznych (rozdział 73002 § 4309) poprzez:

- ❖ **poddziałanie 1.4.1** pn. „Projekty celowe obejmujące badania stosowane i prace rozwojowe wyłącznie w zakresie badań przemysłowych i przedkonkurencyjnych prowadzonych przez przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw samodzielnie albo we współpracy z instytucjami sfery B+R”
  - zawarto 9 umów na kwotę ogółem 2.751.297,46 zł, w tym w 2005 r. na realizację dofinansowania w wysokości 31.863 zł,
- ❖ **poddziałanie 1.4.5** pn. „Projekty badawcze i celowe w obszarze monitorowania i prognozowania rozwoju technologii (z ang. *foresight*)”
  - zawarto 2 umowy na kwotę ogółem 537.500,00 zł, z czego w 2005 r. nie realizowano dofinansowania.

Łącznie w 2005 r. w ramach działania 1.4 zawarto 11 umów na programy i projekty badawczo-rozwojowe współfinansowane ze środków strukturalnych w dziedzinie nauk technicznych na kwotę ogółem 3.288.797,46 zł, z tego wydatkowano kwotę 31.863 zł.

Środki finansowe w ramach tych projektów przyznawane są:

- 1) Centrom Zaawansowanych Technologii,
- 2) jednostkom naukowym,
- 3) przedsiębiorstwom lub grupom przedsiębiorstw,
- 4) podmiotom realizującym projekty badawcze i celowe wspomagające tworzenie strategii rozwoju gospodarczego uwzględniając rozwój nauki i nowych technologii zarówno na poziomie makro- jak i mikro-gospodarczym (z ang. *foresight*).

inwestycje współfinansowane ze środków strukturalnych

W 2005 r. dofinansowanie inwestycji działania 1.4 SPO–WKP (rozdział 73005 § 6229) realizowane było poprzez:

- ❖ **poddziałanie 1.4.2** pn. „Inwestycje związane z budową, modernizacją i wyposażeniem laboratoriów świadczących specjalistyczne usługi dla przedsiębiorstw, realizowane przez jednostki naukowe”
  - zawarto 35 umów na kwotę ogółem 11.747.714,60 zł, w tym na realizację w 2005 r. dofinansowania w wysokości 1.830.173 zł;

❖ **poddziałanie 1.4.3** pn. „Inwestycje związane z budową, modernizacją i wyposażeniem specjalistycznych laboratoriów CZT i Centrów Doskonałości działających w priorytetowych dziedzinach rozwoju polskiej gospodarki”

- zawarto 28 umów na kwotę ogółem 29.594.028,18 zł, w tym w 2005 r. na realizację dofinansowania w wysokości 988.831 zł.

Łącznie w 2005 r. na dofinansowanie inwestycji w ramach działania 1.4 zawarto 63 umowy na kwotę ogółem 41.341.742,78 zł, z tego wydatkowano kwotę 2.819.004 zł.

Środki finansowe w ramach inwestycji działania 1.4 przyznawane są:

- 1) Centrum Zaawansowanych Technologii,
- 2) Centrum Doskonałości,
- 3) jednostkom naukowym.

* * *

Szczegółowe zestawienie liczby zawartych umów w 2005 r, tytułów programów, projektów i inwestycji oraz dofinansowania ze środków budżetowych (1/4 wkładu) działania 1.4 SPO-WKP, w podziale na rozdziały, paragrafy i poddziałania przedstawia **tablica nr 1.2**.

* * *

Dzięki realizacji działania 1.4 powinny zostać osiągnięte m.in. następujące efekty:

- poprawa warunków działalności B+R,
- zacieśnienie współpracy pomiędzy sferą B+R a przedsiębiorstwami, dzięki realizacji wspólnych projektów, mających wpływ na wzrost konkurencyjności gospodarki,
- zwiększenie nakładów na prace B+R w przedsiębiorstwach globalnie i jako udział w krajowych nakładach na B+R.

Rola MEiN w działaniu 1.4 SPO-WKP

MEiN jest jedną z instytucji wdrażających Sektorowy Program Operacyjny - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw. Posiada w tym programie status jednostki pośredniczącej i wdrażającej. Jednostką zarządzającą jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

MEiN pełniące rolę instytucji pośredniczącej i wdrażającej działanie 1.4 SPO-WKP odpowiedzialne jest za:

- kontrolę zgodności napływających wniosków z procedurami, z zapisami Programu Operacyjnego i Uzupełnienia Programu oraz z zapisami umowy finansowej zawartej pomiędzy instytucją wdrażającą a instytucją zarządzającą SPO – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw;

-
- podpisywanie umów z ostatecznymi beneficjentami pomocy na podstawie decyzji instytucji zarządzającej SPO - WKP lub upoważnienia wynikającego z umowy zawartej pomiędzy instytucją wdrażającą a instytucją zarządzającą SPO – WKP;
  - przedkładanie wniosków o płatność (zestawień wydatków) do instytucji zarządzającej SPO – WKP zgodnie z zapisami umowy finansowej;
  - potwierdzanie wniosków o płatność do instytucji zarządzającej (także w zakresie kwalifikowalności);
  - zwrot poniesionych wydatków beneficjentom ostatecznym (tj. wykonawcom projektów);
  - przygotowanie kwartalnych sprawozdań z realizacji programu (wraz z kopiami faktur oraz potwierdzeniami kwalifikowalnych wydatków) i przedłożenie ich instytucji zarządzającej;
  - wykrywanie nieprawidłowości i zgłaszanie ich do instytucji zarządzającej oraz odzyskiwanie niewłaściwie wykorzystanych środków;
  - monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów;
  - wizytacje terenowe i kontrolę wykorzystania środków;
  - informowanie społeczeństwa o zasadach realizacji projektów współfinansowanych przez UE;
  - informowanie beneficjentów ostatecznych o konieczności przechowywania wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją projektu.